

**CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VAN DE COMMISSIE BESTUUR,
GEHOUDEN OP 20 FEBRUARI 2014 IN HET STADHUIS TE HAARLEM**

Aanwezig de leden:

De heer G.B. van Driel (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer R. Gebhardt (GroenLinks), de heer R.H.C. Hiltemann (Sociaal Lokaal), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw (OPH), mevrouw M. Pippel (D66), de heer F. H. Reeskamp (fractie Reeskamp), de heer W.E. Rutten (VVD), de heer P. Schouten (Sociaal Lokaal), de heer C.J. Schrama (Haarlem Plus), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks), de heer M. Snoek (CDA) en de heer J. Vrugt (Actiepartij)

Afwezig:

De heer R.G.J. de Jong (VVD), mevrouw S. Özogül-Özen (SP)

Mede aanwezig:

Mevrouw D. Leitner (voorzitter), de heer C. Mooij (wethouder), de heer B. Schneiders (burgemeester), mevrouw M. Blaauboer (secretaris), de heer E. de Jongh (voorzitter RKC)

Verslag: De heer G-J. Timmermans

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 17.00 uur en heet allen welkom. Zij heeft geen mededelingen.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er hebben zich geen belangstellenden gemeld.

3. Vaststellen agenda

Er worden enkele verschuivingen in de volgorde van bespreking aangebracht. Voor het overige wordt de agenda conform het voorstel vastgesteld.

4. Conceptverslag van de commissie Bestuur d.d. 30 januari 2014

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

De heer Vrugt (Actiepartij) kondigt een vraag aan voor de burgemeester en een voor wethouder Mooij. De heer Gebhardt (GroenLinks) heeft een vraag voor de burgemeester en mevrouw Langenacker (PvdA) heeft een vraag voor wethouder Mooij.

Er zijn geen mededelingen.

Ter advisering aan de raad

6. Vrijgeven middelen meubilair tweede fase Zijlpoort

De heer **Snoek (CDA)** zegt niet met het voorstel te kunnen instemmen omdat een begroting ontbreekt. Desgevraagd werd zijn fractie te verstaan gegeven dat zij die ook niet kon krijgen. Hij wil weten waarom hij die als raadslid niet zou mogen inzien en vraagt de wethouder deze begroting alsnog naar de raad te sturen. Verder vraagt hij waarom het budget gelijk gebleven is, terwijl er een etage minder is in te richten dan bij de kredietaanvraag was voorzien. Hij overweegt hier vanuit de raad een taakstelling op te leggen en vraagt de wethouder wat de gevolgen zouden zijn als het budget gekort zou worden met vijf of tien procent.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** stelt dat het gebruikelijk is meubilair af te schrijven, zodat er een reserve wordt opgebouwd en de vervanging geen extra financiering behoeft. Hij vraagt waarom dat hier niet gebeurd is en wel een extra budget nodig is.

De heer **Fritz (PvdA)** zegt te kunnen instemmen met het voorstel. Hij zegt zelf geen begroting te hoeven zien, omdat het voorstel naar zijn mening voldoet aan eerder gestelde eisen en hij zich niet op detailniveau hierin wil verdiepen. Maar hij zegt er principiële bezwaren tegen te hebben als een raadslid inzage in een begroting geweigerd wordt.

De heer **Hiltemann (Sociaal Lokaal)** mist een goede onderbouwing van het gevraagde budget. Volgens hem kan men in deze tijden meer doen met hetzelfde geld dan in de tijd toen het krediet werd vastgesteld.

Wethouder **Mooij** merkt op dat het krediet in de vorige periode is vastgesteld voor Raaks en Zijlpoort. Voor Zijlpoort zijn specifieke voorzieningen nodig, zoals een restaurant, die onafhankelijk van het aantal in te richten verdiepingen noodzakelijk zijn. Het gaat hier om een nieuw pand waarin een nieuwe manier van werken mogelijk moet worden en dus gaat het veelal om nieuwe voorzieningen. Op bestaand meubilair wordt altijd afgeschreven. Maar ook bij vervanging is het tegenwoordig gebruikelijk dat er een voorstel voor financiering naar de raad komt. Er is geen systeem meer dat bij de begroting vaste bedragen vrijvallen en zo maar aanbesteed kunnen worden. Hij weet niet waarom de raad de begroting niet zou mogen hebben en zegt toezending toe. Hij wijst er wel op dat het gaat om een globale inventarisatie en inschatting van de kosten ter voorbereiding op de aanbesteding. Het verschil tussen het budget en de werkelijke uitgaven wordt te zijner tijd zichtbaar in de rekening. Hij zegt niet te weten of er bezuinigingen mogelijk zijn. Dat zal gaandeweg blijken.

De heer **Snoek (CDA)** zegt een motie te overwegen om vanuit het budgetrecht van de raad een taakstelling af te dwingen. Als men daar bij de aanbesteding niet mee uit de voeten kan, kan de wethouder met dat gegeven terugkomen naar de raad. Hij wil daarmee het kostenbewustzijn in de organisatie stimuleren en dat ook aan de burgers laten zien.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** vraagt of er met de afschrijvingen op meubilair niet ook meteen reserveringen worden aangelegd. Hij vindt dat een krediet moet leiden tot een offerte die de raad moet goedkeuren, waarna de organisatie tot besteding kan overgaan. Hij is het met het CDA eens dat de raad nu kan besluiten welk budget men beschikbaar stelt.

Mevrouw **Pippel (D66)** zegt dat het in de commissie Beheer gebruikelijk is bij voorstellen voor bezuiniging ook aan te geven op welke onderdelen in het ontwerp men dan wil bezuinigen.

De heer **Snoek (CDA)** zegt dat nu niet te kunnen, omdat hij geen begroting heeft. Hij denkt echter dat er wel te bezuinigen moet zijn, omdat er toch een etage minder in te richten is en door aanbestedingsvoordelen vanwege de ontwikkelingen op de markt.

Wethouder **Mooij** zegt dat de organisatie daar voortdurend op let. Hij wijst op de inkoopstaakstelling die al door de raad is opgelegd. Het grootste deel daarvan lag bij openbare werken, maar daar is het volume afgenomen zodat die taakstelling daar nog niet gerealiseerd is. Men kan niet oneindig bezuinigingen op elkaar blijven stapelen. Het gaat hier om een investering in de organisatie op basis van een aangenomen concept. Zijn advies over de motie is bij voorbaat afwijzend. De raad heeft weloverwogen een krediet beschikbaar gesteld op basis van het budgetrecht en dan moet de organisatie erop kunnen vertrouwen dat verder de gebruikelijke werkwijze wordt gevolgd. Als het door marktomstandigheden mogelijk is het beoogde resultaat met minder geld te bereiken, zal dat zeker gebeuren en zal dat na afloop blijken bij de rekening die de raad uiteindelijk vaststelt. Hij zal zorgen dat de raad de begroting volgende week krijgt.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als bespreekpunt naar de raad gaat.

7. Voorlopige Termijnagenda 2014

De termijnagenda gaat zonder commissiebespreking als hamerstuk naar de raad.

Overige punten ter bespreking

8. Werkplan gemeenteraad Haarlem en griffie 2014

De heer **Fritz (PvdA)** vindt het plan een goede weerslag van de uitkomsten van de evaluatie. Hij heeft echter principiële bezwaren tegen het opstellen van profielen voor wethouders. Hij vindt dat het de taak van fracties zelf moet blijven om in hun ogen geschikte wethouders namens hun partij voor te dragen. Het is vervolgens aan de raad als geheel om die voordracht – al dan niet na een hoorzitting – te bekrachtigen. Als dit punt in het plan blijft staan, zal de PvdA zich daar niet aan gebonden voelen. Verder vindt hij het niet de taak van de griffie om partijen te ondersteunen in hun verkiezingscampagnes door onder meer marktkramen voor ze te regelen. Activiteiten voor opkomstbevordering en een instrument als het Kieskompas juicht hij toe, maar niet het ondersteunen van individuele partijen met gemeenschapsgeld. Het kenmerk van campagnes is concurrentie en daar moet de griffie geen rol in spelen. Als deze commissie daar in meerderheid anders over denkt, zal hij zich daarbij neerleggen.

De heer **Hiltemann (Sociaal Lokaal)** merkt op dat het al zeker twee keer eerder bij verkiezingen is voorgekomen dat de griffie een verkiezingsmarkt organiseerde, inclusief de kramen voor partijen. Hij bestelt nu al een kraam. Hij is het wel eens met de opmerkingen van de PvdA over de keuze van wethouders. Wel mag men eisen dat een wethouder in Haarlem woont. Verder vindt hij het een uitstekend werkplan.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** vindt het een goed werkplan. Hij heeft er geen moeite mee als de griffie bij een politieke markt alle partijen op een gelijke manier ondersteunt. Hij adviseert al in een vroeg stadium contact op te nemen met scholen voor deelname aan het spel der democratie, zodat zij daar rekening mee kunnen houden in hun planning. Hij adviseert transparante criteria op te stellen voor extra leden van het presidium naast de commissievoorzitters.

Mevrouw **Langenacker (PvdA)** merkt op dat een overweging kan zijn ook de oppositie een plek te geven in het presidium.

De heer **Van Driel (CDA)** denkt dat men pragmatisch moet omgaan met de huur van marktkramen. Hij is het wel eens met het principiële punt van de PvdA over de selectie van wethouders.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** merkt op dat de PvdA wel eens de burgemeester heeft laten optreden in een verkiezingsspot. De opmerkingen in het werkplan over het verminderen van het aantal moties en het effectief omgaan met de democratische instrumenten van raadsleden, mogen van hem niet als taakstellend gezien worden. De raadsleden gaan er terughoudend mee om, maar moeten ze wel gebruiken als dat in hun ogen nodig is. Hij vindt dat er in de bijlage terecht aandacht gevraagd wordt voor de positie van de raad in regionale verbanden. Daar wil hij in de rondvraag op terugkomen.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** zou het niet erg vinden als de griffie op een neutrale manier een ondersteunende rol zou kunnen spelen door handreikingen te geven voor de werving en selectie van wethouders. De voordracht en de aanstelling blijven ook dan de verantwoordelijkheid van de fracties en de raad. Hij merkt op dat er nu ook al uitgebreide profielen zijn gemaakt van de toekomstige raadsvoorzitters, terwijl die toch ook door de politiek worden benoemd.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** is het eens met de opmerkingen van de PvdA over wethouders. Het aanbod van de griffie om kramen te regelen, zal hij echter graag aannemen.

Mevrouw **Pippel (D66)** merkt op dat het bijgevoegde wethouderprofiel overeenkomt met het profiel dat D66 intern hanteert. Zij stelt voor in paragraaf 3.1.2.1 bij het tweede aandachtsstreepje de zin te schrappen over de werkwijze bij de selectie van wethouders en het aan de volgende raad over te laten hoe men verder met deze handreiking wil omgaan.

De heer **Rutten (VVD)** denkt dat de griffie zich te veel toe wil eigenen door eisen te gaan stellen aan toekomstige wethouders. Dat acht hij een autonome taak van de politiek. De politieke partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun kandidaten voor de raad en het college. Voor het overige vindt hij het een uitstekend werkplan. Hij vraagt wel aan voortaan aan te geven wat de status en wijze van afhandeling is van een aangeleverd voorstel. Hij wil de betreffende passages weglaten in een definitieve versie.

Burgemeester **Schneiders** vindt dat er goede argumenten geleverd moeten worden op het moment dat men extra leden wil toevoegen aan het presidium en dat niet nu al vooraf criteria moeten worden geformuleerd. Hij merkt op dat er ook commissievoorzitters uit oppositiepartijen zijn die dus in het presidium zitten. Hij wijst op het bestaan van de landelijke vereniging van wethouders, die zelf een profiel heeft opgesteld als handreiking. De griffier heeft in het presidium herinnerd aan een debat in de raad waarbij gesteld werd dat het college geen team vormde. Het stadsbestuur wordt niet samengesteld op basis van complementaire kwaliteiten. Die discussie is verder niet uitgekristalliseerd. Hij is het eens met de PvdA als het gaat om het primaat van de politiek, maar ziet ook wel wat in de opvatting dat het geen kwaad kan binnen dat kader van het politieke primaat eens na te denken over teamvorming in het belang van de stad. Het lijkt hem dat dit stuk op dit punt eerder een denkrichting aangeeft dan een reeks voorschriften.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** merkt op dat de competentie teamspeler in het hele profiel niet voorkomt.

De heer **Fritz (PvdA)** zegt dat alles ook belangrijk te vinden, maar dat het niet in dit stuk thuishoort omdat het anders een geheel eigen leven gaat leiden na de verkiezingen. Misschien denken de nieuwe raadsleden daar wel heel anders over. Hij zou het vreemd vinden als de huidige raad nu al profielen vaststelt voor wethouders die fracties hierna gaan voordragen.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** stelt voor de discussies over werkplannen van raad en griffie voortaan alleen in het seniorenconvent te voeren.

Burgemeester **Schneiders** zegt dat dit een voorstel is van het presidium, in dit geval te zien als het dagelijks bestuur van de raad. Het moet vastgesteld worden door de raad en deze discussie hoort dus zeker hier in de commissie thuis. Over het democratisch tekort bij regionale verbanden is volgens hem al in een ander kader uitgebreid gesproken en worden onder meer afspraken gemaakt over het toestaan van RKC-controle bij verbonden partijen. Hij zal de voorgestelde wijzigingen doorgeven aan het presidium. Daarna kan het gewijzigde stuk dan vastgesteld worden door de raad.

9. Risicomanagement: onderzoeksrapport en aanbiedingsbrief RKC en reactie college

De heer **De Iongh (voorzitter RKC)** zegt dat de RKC en de accountant al meermalen hebben gewezen op het ontbreken van goed risicomanagement bij de gemeente. In 2008 heeft de gemeente een fundament gelegd door het weerstandsvermogen te berekenen op basis van de BBV-regels. De verbreding naar niet-financiële risico's en de stap naar risicobeheersing zijn echter achterwege gebleven. De RKC ziet de oorzaak vooral in de beperkte visie van het management op risicobeheersing en ziet dat ook weer weerspiegeld in de reactie van het college op het rapport waarin staat dat risico's pas naderhand bekeken worden en niet vooraf zoals de RKC bepleit. Hij betreurt het dat het college daar niet dieper op ingaat. De RKC heeft aanbevelingen en stappen aangegeven en adviseert de raad daar in de kaderstellende en controlerende taak meer aandacht aan te geven. Het valt hem op dat maar weinig RKC-stukken worden doorgestuurd naar de raad voor behandeling. Uit de recente enquête kwam naar voren dat het schort aan de terugkoppeling en doorzetting van de aanbevelingen van de RKC. Hij vraagt dit raadsstuk door te sturen naar de raad – desnoods als hamerstuk met stemverklaring – zodat de aanbevelingen goed in verslagen worden opgenomen. Hij is het met het college eens dat Haarlem Presteert Beter (HPB) een goede basis is om risicomanagement te verankeren. Hij bestrijdt de opvatting van het college dat een goede beschrijving van risico's vooraf en het formuleren van beheersmaatregelen alleen maar zouden leiden tot meer bureaucratie. Volgens hem vallen met goed risicomanagement de risico's juist te beheersen en de financiële gevolgen te verminderen. De RKC staat open voor alle vragen over het rapport en de aanbevelingen.

Mevrouw **Langenacker (PvdA)** ziet in het rapport een bevestiging van het belang van de RKC en van alle waarschuwingen over het achterwege laten van een inventarisatie van risico's aan het begin van een project. Ook in deze raadsperiode zijn er genoeg voorbeelden geweest van extra kosten vanwege verkeerde of ontbrekende inschattingen vooraf. Zij wijst op het voorbeeld van het Houtmanpad, waar de gemeente nu tegen hoge kosten aanloopt omdat vooraf geen rekening gehouden was met vergunningsprocedures. Het college kondigt nu een beleidskader aan, maar dat had er volgens haar al veel langer moeten zijn. Bij grote projecten is nu wel een risicomanager actief. Maar juist binnen de afdelingen waar soms grote uitgaven worden gedaan, worden de risico's niet goed ingeschat. Zij zet wel vraagtekens bij de vaststelling van de RKC dat beter risicomanagement zou leiden tot een lager weerstandsvermogen. In Leiden is dat weerstandsvermogen juist met de helft toegenomen na de invoering van een goed beleidskader voor risicomanagement. Omdat men vooraf meer risico's waarneemt, moet er ook meer geld

gereserveerd worden om die af te dekken en blijft er dus minder geld over om vrij te besteden. Dat is voor haar overigens geen reden een beleidskader af te wijzen. Zij is het eens met de RKC dat de reactie van het college niet getuigt van het voldoende serieus nemen van risicomanagement door vooral te waarschuwen voor het gevaar van extra bureaucratie. Zij vindt het juist van het grootste belang om dit onderwerp na de budgetbeheersing breed uit te zetten binnen de organisatie en mee te nemen in de cultuurverandering. Tot slot denkt zij dat de raad ook meer moet gaan monitoren op dit aspect. Zij vraagt hoe de wethouder de raad denkt te informeren over het verloop van de risico's tijdens een project.

Mevrouw **Sikkema (GroenLinks)** zegt dat er inderdaad veel voorbeelden zijn waar zaken veel beter hadden kunnen lopen als de risico's beter waren voorzien. Het blijft een ingewikkelde materie, maar zij is blij dat het college nu wil komen tot reflectie en een beleidskader. Het gaat erom dat men binnen de organisatie leert denken in scenario's. Daarbij is het wel van belang dat alle afdelingen met dezelfde methodiek gaan werken en tot meer uniformiteit komen om risico's te inventariseren. Het gaat er ook om goed te bepalen welke risico's de gemeente bereid is te lopen. Daarbij is het voor haar de vraag – ook aan de RKC – hoe niet-kwantificeerbare risico's nader zijn te duiden. Ook moet er een goede balans komen tussen risicomanagement en andere taken; het mag niet ontaarden in een extra bureaucratische controlelaag. Zij vraagt hoe het college de inpassing ziet van deze aanpak binnen HPB. Zij is benieuwd waarom het college deze aanpak niet een grotere prioriteit geeft. Nu kiest het college voor prioriteit aan de decentralisaties. Zij kan zich ook heel goed voorstellen dat met het risicomanagement op orde wil hebben voordat die decentralisaties met al hun risico's een feit zijn.

De heer **Snoek (CDA)** bedankt de RKC. Hij kan aan de al genoemde voorbeelden nog het Stationsplein toevoegen. Waar het volgens hem nu vooral om gaat, is dat alle risico's vooraf beter in beeld gebracht moeten worden met een meer uniforme methodiek. Daarbij wil hij wel aantekenen dat dit niet betekent dat de raad voortaan alle risico's zou moeten mijden. Risico's zijn onvermijdelijk, zeker in de politiek, maar het gaat erom daar op een goede manier mee om te gaan en niet uitsluitend te maken te krijgen met onvoorziene tegenvallers. Hij dringt er bij alle fracties op aan te zorgen dat risicomanagement op de agenda komt bij de coalitieonderhandelingen om te voorkomen dat een waardevol RKC-rapport weer eens in een bureaula verdwijnt.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** is blij met het rapport. Hij juicht het toe dat het college de noodzaak van één gemeentebreed beleidskader onderschrijft, maar betreurt het dat het college de opmerkingen over de beperkte bestuurlijke visie niet deelt, temeer daar de raad daar zwaar aan tilt. Hij noemt als extra voorbeeld het stadion. De opmerking van het college dat risicomanagement veel tijd en energie vergt, gaat volgens hem voorbij aan de winst van het voorkomen van veel onnodige risico's.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** noemt in de rij van gemiste kansen de braakliggende kavels ter waarde van 4,7 miljoen euro aan de Noordkop waar een ondernemer een mooi plan had voor een nautisch centrum. Hij onderstreept het belang van controle op de uitvoering van projecten, waarop het rapport op pagina 18 ook wijst. Hij vindt de tabel op pagina 25 over de perceptie door ambtenaren van de rol van de gemeenteraad in risicomanagement interessant, vooral omdat daaruit blijkt dat ambtenaren maar beperkte sturingsmogelijkheden voor de raad zien. Het bestellen van bruggen voor het Houtmanpad, terwijl men had kunnen voorzien dat er geen draagvlak was bij de burgers, is in zijn ogen een toonbeeld van falend risicomanagement. Hij acht het voorts een taak van het college en niet van het apparaat om politieke risico's te benoemen en aan de raad voor te leggen.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** mist in het voor het overige uitstekende rapport de aandacht voor adequate informatievoorziening aan de raad als een middel om risico's te voorkomen.

Mevrouw **Pippel (D66)** vraagt of de RKC het gebrek aan visie ziet bij het bestuur of bij het management, omdat het raadsstuk en het rapport daarover van elkaar afwijkende uitspraken bevatten. Zij is het eens met de heer Snoek dat er geen projecten zonder risico's bestaan. Maar het is wel van groot belang de risico's vooraf in beeld te brengen en beheersmaatregelen te treffen om een goede afweging te maken en tot transparant bestuur te komen. Met de decentralisaties komen er taken met veel risico's op de gemeente af. Daarom moet het college heel snel serieus werk maken van het risicomanagement. Zij dringt er bij het college op aan voor de aanvang van projecten de raad ook inzicht te geven in de risico's en in de beheersmaatregelen om die te voorkomen of te beperken.

De heer **Rutten (VVD)** stelt vast dat risicomanagement nu in ieder geval in beweging gezet is, dat HPB in uitvoering is en dat er een toezegging van het college ligt dat er op korte termijn een beleidskader komt. Verwijten dat het allemaal te laat komt en dat de intentie al in het coalitieakkoord stond, doet hij af als te gemakkelijk. Naar zijn mening heeft het iedereen vrijgestaan zelf een initiatief te nemen.

De heer **De Iongh** merkt op dat er wel weer de RKC aan te pas moest komen om de zaak in beweging te krijgen. Hij verontschuldigt het inconsequent gebruik van de woorden management en bestuur. In beide gevallen wordt bedoeld het gemeentebestuur, het management en het college samen. Bij het vooraf inventariseren van alle risico's kan het verschijnsel optreden waarop de PvdA doelt, namelijk dat het totale risico hoger uitvalt dan bij een grove schatting, of omgekeerd.

Wethouder **Mooij** ziet geen groot verschil tussen de opvattingen van het college en die van de RKC. Er is al veel langer aan risicomanagement gedaan en het is een illusie te geloven dat alle risico's uit te bannen zijn. De politiek moet risico's durven nemen. Alle voorbeelden die aangedragen zijn, zou men ook goed moeten analyseren op voorzienbare risico's en onvoorzienbare tegenvallers. Voor hem is het echter belangrijker wat het college in zijn reactie aangeeft aan ontwikkelingen voor de nabije toekomst. Daar blijkt uit dat het college risicomanagement wel degelijk serieus neemt en tot een kader wil komen dat hanteerbaar is voor raad en apparaat. Het moet niet uitmonden in een systeem met veel nieuwe formatieplaatsen of een extra managementlaag. Het gaat er in de eerste plaats om dat de systemen op orde zijn en daarvoor is HPB in het leven geroepen. Binnen enkele maanden wil het college met een nota komen waarin de zaken binnen een kader geplaatst worden. Daar zullen op zich niet heel veel nieuwe zaken bij zijn. Het college geeft wel de prioriteit aan de financiële sturing. Hij verwijst naar zijn ervaring met het project voor de N202, een project van 700 miljoen euro met veel risico's. Aan het begin is daar een inventarisatie van alle mogelijke risico's gemaakt en vertaald in termen van geld. Aan het begin kwam men tot een risicobedrag van 250 miljoen euro. In de loop van het project komen risico's te vervallen. Men moest bijvoorbeeld een inschatting maken van het aantal bommen dat onder het tracé verborgen kon liggen. Dat kan alleen maar met heel grove schattingen. Dan kan men echter komen tot een kwantificering van de risico's en afwegingen of men die wil lopen om het project te realiseren. Dat laatste is een politieke afweging. Een project als het Houtmanpad is in financiële termen vrij eenvoudig, maar men moet wel een politieke afweging maken over hoe men wil omgaan met de voorspelbare weerstand tegen een dergelijk project. Het college wil in eerste instantie afgaan op de kwantificeerbare risico's. Daarnaast zijn er juridische en politieke risico's. Het wordt een leerproces om daar goed mee om te gaan. Maar uiteindelijk zal elke politicus een weloverwogen keuze moeten maken of hij een project belangrijk genoeg vindt om te laten doorgaan, ook als hij weet dat een deel van de burgers het daar niet mee eens is. De aanleg van het fietspad bij het Houtmanpad heeft voordelen,

maar ook bezwaren. Daarin moeten raadsleden besluiten wat zij de doorslag willen laten geven. Er zijn nu eenmaal tegengestelde opvattingen in de samenleving en raadsleden zijn juist gekozen om weloverwogen voor of tegen voorstellen te stemmen. Het bestellen van een brug is naar zijn mening vanuit de risicoanalyse een detail. Bij de risico's spelen ook inschattingen van de marktontwikkelingen een grote rol.

De politieke risico's moeten helder zijn, maar hun zwaarte wordt door de politiek zelf bepaald. Wel kan er een inschatting gemaakt worden van bijvoorbeeld het aantal te verwachten formele bezwaren en hoeveel tijd daarmee gemoeid zal zijn voor de afwikkeling. Niet-financiële risico's zijn vaak wel te vertalen in financiële consequenties. Waar dat niet kan, moet men omschrijvingen maken en eigen afwegingen. In de reactie heeft het college aangegeven de prioriteit te geven aan financiële zaken en financieel vertaalbare zaken om het geheel hanteerbaar te houden. Hij raadt de toekomstige raadsleden aan niet te vlug te schrikken van bedragen die in eerste instantie genoemd zullen worden als risico. Dan gaat het nog om een heel breed bedrag dat alles omvat wat zou kunnen tegenvallen. Het lijkt hem niet wenselijk dat dan meteen te vertalen in een even grote toename van het weerstandsvermogen. In de praktijk zullen de waarschijnlijkheidspercentages van de risico's immers afnemen en hun aantal ook. De raad zal moeten leren omgaan met dit leerzame en nuttige instrument. In veel gevallen zal het tijdens de uitvoering van projecten alleen in beslotenheid mogelijk zijn om de raad in te lichten over het verloop van de risico's, omdat die vaak te maken hebben met onderhandelingen met de uitvoerders. Bij het N202-project heeft hij goede ervaringen opgedaan met tussentijdse kwartaalrapportages in besloten commissievergaderingen.

Mevrouw **Sikkema (GroenLinks)** zegt dat het rapport daarom ook benadrukt dat het van belang is de politieke risico's helder in kaart te brengen om het politieke debat daarna ook helder te helpen verlopen. Zij vestigt de aandacht op de aanbeveling van de RKC om als raad en college samen op te trekken in het maken van een plan van aanpak. Zij denkt dat de raad dan ook beter leert omgaan met dit instrument.

De **voorzitter** concludeert dat het stuk als hamerstuk met stemverklaring naar de raad gaat met de aanvulling dat er een toezegging ligt van het college voor een beleidskadernota in het derde kwartaal van 2014.

10. Rondvraag

De heer **Vrugt (Actiepartij)** refereert aan een uitspraak van de directie van de VRK in het HW over de sluiting van de vrijwilligerspost in Haarlem-Oost. Die stelt dat het AB van de VRK ook zijn instemming moet verlenen en de kosten en baten voor de organisatie moet afwegen, ook als de gemeente Haarlem middelen gevonden zou hebben om de post open te houden. Spreker is benieuwd wat deze uitspraak betekent voor de zeggenschap van de raad en de inbreng van de vrijwilligers van die post zelf, die hem al hun verontrusting hebben doorgegeven over deze uitspraak.

Burgemeester **Schneiders** zegt dat er een nuttige informele bijeenkomst geweest is met de vrijwilligers en de VRK, waar goede afspraken gemaakt zijn over de verdere gang van zaken. Dat zijn de afspraken waarvoor hij staat en hij acht zich niet gebonden aan uitspraken die al dan niet correct zijn opgetekend in een medium. Hij denkt dat dit proces alleen goed kan verlopen als iedereen het hoofd koel houdt. Hij denkt dat de vragensteller ook een goede rol zou kunnen spelen in het dempen van emoties.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** vraagt hoe medewerkers van de dienst handhaving geïnstrueerd worden in de omgang met petitionerende of demonstrerende burgers op straat.

Verder is hij benieuwd welke aanpak er is als zaken tussen handhavers en individuele burgers escaleren. Ten derde wil hij weten waar mensen terecht kunnen met hun klachten als zij zich verkeerd behandeld voelen door handhavers. Hij is benieuwd of er regelmatig terugkoppelingen en evaluaties plaatsvinden met de handhavers over hun optreden.

Burgemeester **Schneiders** antwoordt dat alle BOA's een examen moeten doen over de wetgeving en de APV. Zij weten dus dat het uitdelen van pamfletten valt onder de vrijheid van meningsuiting waar niet tegen dient te worden opgetreden. Ze mogen het niet verbieden, maar kunnen wel vragen dat op een andere manier te doen als zij zien dat er hinder optreedt voor anderen. Een zeldzame keer komt het tot escalaties. Als mensen wederspanning zijn, moet het gezag bepalen wat er gebeurt. Als dat nodig is, kan de hulp worden ingeroepen van de politie. Klachten kunnen worden ingediend bij de gemeente. Als daar een justitiële kant aan zit, zal de gemeente zorgen dat die klacht bij justitie komt. Er wordt veel geklaagd door burgers over de behandeling door BOA's. De leiding heeft dus veel terugkoppeling over het optreden van de BOA's op straat. Er worden ook observaties gepleegd om te zien hoe het in de praktijk gaat. Daarvoor is dus veel aandacht van de leiding. Hij zegt de indruk te hebben dat over het algemeen hun optreden correct is, al doen zich inderdaad ook escalaties voor waarvan de aanleiding bij beide partijen kan liggen.

Mevrouw **Langenacker (PvdA)** vraagt waarom Spaarnelanden als bedrijf met 250 werknemers een driehoofdige directie moet hebben. Zij is daartegen, maar heeft uit de krant begrepen dat er inmiddels een extra directeur is aangesteld. De PvdA heeft ook artikel 38-vragen gesteld en wil de antwoorden voor de volgende commissievergadering agenderen.

Wethouder **Mooij** zegt dat er naast de algemeen directeur een financieel directeur en een inhoudelijk directeur komen. Besluiten worden voortaan door dit driemanschap in gezamenlijkheid genomen en niet meer door de algemeen directeur alleen. Diens stem geeft in voorkomende gevallen wel de doorslag. Per saldo is er echter een forse besparing van drie ton euro op directiekosten gerealiseerd. In de antwoorden op de vragen wordt een en ander uitgebreider toegelicht.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** vraagt een toelichting op de opmerking van de wethouder in een radioprogramma dat er met de takendiscussie meer dan de afgesproken 10 miljoen euro gemoeid zullen zijn.

Wethouder **Mooij** zegt dat er een dezer dagen een brief van het college bij de raadsleden zal komen waarin varianten worden genoemd die samenhangen met eerder door de raad geuite politieke wensen – bijvoorbeeld over de schuld – en nieuwe ontwikkelingen die op de gemeente afkomen, met name als het gaat om de decentralisatie in het sociaal domein. Daar zal de nieuwe raad keuzes in moeten maken en de brief is bedoeld om alvast een beeld te geven van de financiële gevolgen van de verschillende varianten. Het gaat dus niet om nieuwe tegenvallers, maar om denkrichtingen voor de nieuwe raad. Daarop doelde spreker in het radiogesprek.

11. Agenda komende commissievergadering

Op verzoek van de PvdA worden de antwoorden op haar artikel 38-vragen over Spaarnelanden geagendeerd.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** wil het stuk over de voortgang Europastrategie agenderen, maar zal daar eerst technische vragen over stellen. De agendering kan dan pas in de nieuwe raad plaatsvinden.

12. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 18.55 uur.